

Како деца треба да посте

Неки кажу да деца не треба да посте средом и петком и у дане четири вишедневна поста све до своје треће или седме тодине живота. Други говоре да деца могу бити разрешена тих посних дана само на бели мрс (млеко, јаја, сир). Шта је од овога исправно и да ли деца треба да посте као и одрасли хришћани?

Одговор на поменуто питање (или питања), не може бити заснован на светим Канонима, јер нема ни једног Канона који изричито прописује како би деца требало да посте.

Деца не посте и немају потребе да посте као одрасли хришћани. Зато што још не поседују грехе, страсти и навике, које се постом смирују и због којих је пост од Бога заповеђен, а од свете Цркве установљен и прописан.

Ово не значи да су деца потпуно ослобођена поста, и да уопште не треба да посте.

Како ће деца постити и колико, зависи од побожности и вере њихових родитеља. А ту заиста треба имати много мудрости и расуђивања да се не огрешимо ни о телесне ни о духовне потребе свога детета.

Умесно је такође поставити питање: до када је „дете“ дете? Свима је познато да дечије доба има више фаза развоја кроз које дете пролази. Оно је најпре – одојче. Затим долази рано детињство (од 2. до 3. године), па је дете предшколског узраста, затим је ђак – основац, па тако даље, до дечаштва и пубертета.

За неке родитеље њихово је дете „дете“ све док не одслужи војску, па и касније. Очигледно, не може се на све ове фазе „детињства“ применити исти принцип у погледу поста.

У решавању тога питања, постоје две крајности којима су родитељи, бар код нас Срба, често склони. Или ће наметнути детету од раног детињства строги пост (као што и сами држе), или ће га „штедети” од поста чак до његовог пунолетства, па често и даље. И једно и друго је штетно по дете и пагубно за његов духовни живот.

У првом случају, када се детету намеће претерани пост у раном детињству, може код њега изазвати одвратност и одбојност према посту.

С друге пак стране, ко се из малена не навикне ни мало да пости и не схвати разлику међу данима, тај ће се тешко икада у животу привикнути на пост и приморати себе на уздржање, што је исто тако пагубно. Избећи обе ове крајности, заиста је права уметност.

Многе мајке доносе двомесечне бебе на причест, па даље кроз сво њихово детињство. Дете тог јутра, нормално буде подојено, али то никаква сметња није за његово сједињење са Господом у Светој тајни причешћа. И тако, дете одраста у храму Божјем, телесно одгајано на мајчиним грудима, а духовно на светој Чаши. Оно се од првих дана навикава на храмовни амбијент, светлост воштаница, мирис тамјана, свештеничку одежду (и браду), те узрастајући, у храму се почиње осећати пријатно као у дому оца свога.

Родитељи који брину о духовном животу своје деце неће чекати да дете потпуно одрасте па да га почну привикавати на пост. Они то почињу постепено, од 3. – 4. године детињег узраста. Не зато што је детету у тим раним годинама пост потребан, у смислу као одраслима, него ради привикавања, да измалена почну да разликују да нису сви дани исти у погледу хране, што ће му остати као бесцено благо целог живота. Што важи за пост, важи и за Свету тајну исповести и покајања.

По учењу Цркве дете до седме године нема греха (одн. не урачунавају му се греси). Код браће Грка и Руса, родитељи приводе децу од 4-5 година свештенику на „исповест”, опет не због неких њихових грехова, него да се од малена привикну на једну свету и неопходну хришћанску дужност, без које, када одрасту, нема напретка у духовном животу. А уједно и да успоставе поверење и слободу у општењу са свештеником – духовником.

Заиста они родитељи који се труде да живе по заповестима Божјим, који се труде на своје лично спасењу, под руководством искусног духовника, умеће да нађу прави израз и златну средину и у погледу своје деце, њиховог поста, причешћа и Свете тајне покајања и исповести.

"Светосавско звонце"